

DOI:10.18276/sip.2016.46/1-29

Marlena Płonka*

Uniwersytet Zielonogórski

Roman Tylzanowski**

Uniwersytet Szczeciński

UWARUNKOWANIA DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ PRZEDSIĘBIORSTW ZLOKALIZOWANYCH W GMINIE PEŁCZYCE

Streszczenie

Celem niniejszego opracowania jest identyfikacja uwarunkowań działalności innowacyjnej przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie gminy Pełczyce. Obserwacja przedsiębiorstw w zakresie kształtowania działalności innowacyjnej powinna dać odpowiedź na pytanie, jakie czynniki w największym stopniu przyczyniają się do wzrostu innowacyjności pełczyckich przedsiębiorstw. W badaniu wzięto pod uwagę prawdopodobieństwo wystąpienia innowacyjności przedsiębiorstw oraz ponoszenia przez nie nakładów na realizację przedsięwzięć innowacyjnych.

Słowa kluczowe: działalność innowacyjna, identyfikacja uwarunkowań

Wprowadzenie

Innowacyjność jest niezbędna, by prosperować w dzisiejszej bardzo konkurencyjnej gospodarce światowej (GUS, 2013, s. 3). Przedsiębiorstwo innowacyjne

* E-mail: mplonka@centrum.stargard.pl

** E-mail: romtyl@poczta.onet.pl

charakteryzuje się: prowadzeniem wielu prac badawczo-rozwojowych, ponoszeniem nakładów na te czynności, posiadaniem i wprowadzaniem na rynek dużej liczby innowacji produktowych czy usługowych (Fic, 2008, s. 172). Działalność innowacyjna przedsiębiorstw polega na uruchamianiu produkcji nowych lub istotnie ulepszonych (zmodernizowanych) wyrobów, a także wdrażaniu nowych lub istotnie ulepszonych procesów, przy czym te wyroby i procesy powinny być nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

W warunkach dynamicznie rozwijającej się konkurencji globalnej coraz częściej pojawiają się podmioty, które można określić mianem przedsiębiorstw innowacyjnych. Celem każdej organizacji powinno być poprawienie lub utrzymanie pozycji rynkowej, kluczem do osiągnięcia takiego efektu jest wprowadzanie innowacji, które są traktowane jako główne instrumenty walki z konkurencją (Jasiński, 2006, s. 40).

1. Charakterystyka próby badawczej oraz metodyka badań

Uwarunkowania działalności innowacyjnej zidentyfikowano dla przedsiębiorstw prowadzących swoją działalność w gminie Pełczyce, zlokalizowanej w województwie zachodniopomorskim. Gmina od roku 2013 należy do *Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej*, co przekłada się na istnienie korzystnych uwarunkowań dla prowadzonej tam działalności gospodarczej oraz większe zainteresowanie aktywnością innowacyjną. Intencją autorów niniejszego opracowania było poddanie sprawdzeniu oddziaływania wybranych czynników na działalność innowacyjną badanych przedsiębiorstw. Badaniem objęto wszystkie podmioty (318), które miały status aktywnych lub zawieszonych. Udało się zebrać 35 wypełnionych ankiet, co stanowiło ponad 10% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności, struktura grupy badawczej w dużym stopniu pokrywa się ze strukturą wszystkich przedsiębiorstw zlokalizowanych w gminie Pełczyce.

Badanie zostało przeprowadzone w 2015 roku, a opierało się na danych dotyczących działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwa w latach 2012–2014.

Celem analiz zależności statystycznych jest stwierdzenie, czy między badanymi zmiennymi zachodzą jakieś zależności. Dział statystyki zajmujący się badaniem związków między kilkoma zmiennymi nosi nazwę teorii współzależności (Sobczyk, 1995, s. 190). W niniejszym badaniu wszystkie poddane analizie zmienne mają charakter jako-

ściowy. Analizę zmiennych jakościowych o dowolnej liczbie wariantów można w każdym przypadku sprowadzić do prognozowania zmiennych zero-jedynkowych (Zaliaś, Pawełek, Wanat, 2004, s. 310). Jednym ze sposobów prognozowania zmiennej jakościowej jest określenie prawdopodobieństwa, z jakim dany jej wariant wystąpi w przyszłości w zależności od innych czynników.

P. Laplace w 1812 roku skonstruował klasyczną definicję prawdopodobieństwa. Według niej, jeżeli wszystkie zdarzenia elementarne są jednakowo możliwe, to prawdopodobieństwo zdarzenia losowego A stanowi iloraz liczby zdarzeń elementarnych sprzyjających temu zdarzeniu i liczby wszystkich zdarzeń elementarnych (Sobczyk, 1995, s. 78). Prawdopodobieństwo zdarzenia A jest liczbową miarą przekonania, że to zdarzenie zajdzie, a zatem możemy o nim mówić, jak o czymś uwarunkowanym zajściem innego zdarzenia (Gajek, Kałużska, 2000, s. 17).

Badanie poddane analizie w niniejszym artykule przeprowadzono w oparciu o warunkowe prawdopodobieństwo. Przy obliczaniu prawdopodobieństwa zdarzenia A , przy jednoczesnym pojawieniu się dodatkowego faktu, warunku (zdarzenia B), oblicza się „jakby skorygowane prawdopodobieństwo” (jeszcze bardziej dopasowane do danej sytuacji).

Zebrany materiał badawczy (ankiety) pozwolił na określenie prawdopodobieństwa wystąpienia przedsiębiorstwa innowacyjnego i prawdopodobieństwa poniesienia nakładów na innowacje uwzględniając następujące warunki: rodzaj wykonywanej działalności (usługi, handel, przemysł), koniunktura przedsiębiorstw (wzrost, spadek oraz utrzymujące się na tym samym poziomie przychody w przedsiębiorstwach), zasięg sprzedaży (lokalny i ponadlokalny), współpraca innowacyjna.

Przy wyborze czynników innowacyjności posiłekowano się badaniami GUS-u, który na podstawie formularza PNT-02 i PNT-02/u sporządza sprawozdania o innowacjach, badane są m.in. podejmowana współpraca w zakresie innowacji oraz nakłady na działalność innowacyjną, a także zbierane są informacje o rodzaju wykonywanej działalności (usługi, handel, przemysł), przychodach przedsiębiorstw czy zasięgu sprzedaży.

2. Warunkowe prawdopodobieństwo wystąpienia przedsiębiorstwa innowacyjnego oraz ponoszenia nakładów na innowacje

Posługując się definicją zaprezentowaną przez Główny Urząd Statystyczny (GUS, 2013, s. 29), za przedsiębiorstwo innowacyjne uznać należy takie, które w badanym okresie wprowadziło na rynek co najmniej jeden nowy lub ulepszony produkt. Według kryterium stopnia nowości rozróżnia się innowacje będące nowością w skali światowej, kraju bądź działu przemysłu lub przedsiębiorstwa (Janasz, Kozioł, 2007, s. 20). Wszyscy badani respondenci wskazali w ankiecie, że wprowadzane przez nich innowacje dotyczyły wyłącznie przedsiębiorstwa, co w żadnym stopniu nie umniejsza wagi tych zmian. Z kolei za nakłady na działalność innowacyjną uznano wszelkie wydatki na innowacje, które wprowadzane były przez przedsiębiorstwa objęte badaniem.

W dwóch poniższych tabelach zaprezentowano prawdopodobieństwo wystąpienia przedsiębiorstwa innowacyjnego oraz ponoszenia nakładów na działalność innowacyjną pod warunkiem rodzaju wykonywanej działalności.

Tabela 1. Macierz prawdopodobieństwa warunkowego – innowacyjności w pełczyckich przedsiębiorstwach z punktu widzenia rodzaju prowadzonej działalności oraz koniunktury

Rachunek prawdopodobieństwa (innowacyjność)								
Usługi			Handel			Przemysł		
0,75			0,55			0,85		
przychody wzrosły	przychody zmalały	przychody bez zmian	przychody wzrosły	przychody zmalały	przychody bez zmian	przychody wzrosły	przychody zmalały	przychody bez zmian
0,8	0,75	0,71	0,67	0,57	0,5	0,8	0,75	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań.

Z punktu widzenia rodzaju wykonywanej działalności wydaje się, że w badanej grupie podmiotów najmniej innowacyjne są przedsiębiorstwa handlowe, najbardziej zaś – przemysłowe. Szanse na podjęcie działalności innowacyjnej wśród podmiotów zajmujących się przetwórstwem przemysłowym są o 10 punktów procentowych wyższe, niż w przypadku przedsiębiorstw usługowych i aż o 30 punktów wyższe, niż wśród handlowych. Widać więc, że to właśnie podmioty zajmujące się produkcją są nośnikami wprowadzania zmian w regionie pełczyckim.

Wziąwszy pod uwagę koniunkturę przedsiębiorstw należących do badanej próby, uznać należy, że najwyższe prawdopodobieństwo wprowadzania nowych wyrobów i sposobów produkcji jest wśród przedsiębiorstw przemysłowych, w których przychody w ostatnich 3 latach pozostawały na tym samym poziomie. Najniższe szanse na uzyskanie miana podmiotu innowacyjnego mają firmy handlowe z niezmiennym od 3 lat poziomem dochodów. Wśród przedsiębiorstw handlowych i usługowych, wraz ze wzrostem ich przychodów, rośnie prawdopodobieństwo wprowadzania przez nie innowacji, natomiast w przypadku firm produkcyjnych to właśnie stałość ich przychodów stanowi bodziec dla wprowadzania zmian w procesie produkcji.

Tabela 2. Macierz prawdopodobieństwa warunkowego
– nakładów na działalność innowacyjną w pełczyckich przedsiębiorstwach
z punktu widzenia rodzaju prowadzonej działalności oraz koniunktury

Rachunek prawdopodobieństwa (nakłady na działalność innowacyjną)								
Usługi			Handel			Przemysł		
0,75			0,5			0,77		
przychody wzrosły	przychody zmalały	przychody bez zmian	przychody wzrosły	przychody zmalały	przychody bez zmian	przychody wzrosły	przychody zmalały	przychody bez zmian
0,8	0,75	0,71	0,67	0,43	0,5	0,8	0,75	0,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań.

Jeśli chodzi o skłonność do ponoszenia przez lokalne przedsiębiorstwa, należące do badanej grupy podmiotów, nakładów na działalność innowacyjną, to jest ona najniższa wśród tych, których głównym przedmiotem działalności jest handel. Z kolei przedsiębiorstwa usługowe i przemysłowe w podobnym stopniu zainteresowane są nakładami na innowacje.

Zainteresowanie przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych nakładami na działalność innowacyjną rośnie wraz z ich przychodami, w przeciwieństwie do przedsiębiorstw usługowych, wśród których najmniejsze prawdopodobieństwo ponoszenia nakładów na innowacje występuje w przypadku, gdy ich przychody pozostają na tym samym poziomie. Odróżniają się one zatem od przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, które najrzadziej ponoszą nakłady na innowacje w okresie spadku ich przychodów.

Każda innowacja wprowadza określone zmiany i burzy dotychczasowy porządek, co może budzić lęk przed ich wprowadzaniem. Aby zminimalizować ryzyko niepowodzenia związanego z wdrażaniem innowacji oraz zmaksymalizować szanse na efektywność procesu innowacyjnego, przedsiębiorstwa podejmują decyzję o korzystaniu z doświadczeń i wiedzy innych podmiotów na rynku, decydując się w tym celu na podjęcie współpracy innowacyjnej (Świadek, Tomaszewski, 2011, s. 389–394).

W kolejnych dwóch tabelach zweryfikowano innowacyjność i ponoszenie nakładów na innowacje, uwzględniając zasięg sprzedaży i zaistnienie współpracy innowacyjnej.

Tabela 3. Macierz prawdopodobieństwa warunkowego – innowacyjności w pelczyckich przedsiębiorstwach z punktu widzenia zasięgu sprzedaży oraz współpracy

Rachunek prawdopodobieństwa (innowacyjność)			
sprzedaż lokalna		sprzedaż nielokalna	
0,6		0,83	
współpracujące	niewspółpracujące	współpracujące	niewspółpracujące
0,75	0,33	0,89	0,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań.

Tabela 4. Macierz prawdopodobieństwa warunkowego – nakładów na działalność innowacyjną w pelczyckich przedsiębiorstwach z uwzględnieniem zasięgu sprzedaży oraz współpracy

Rachunek prawdopodobieństwa (nakłady na działalność innowacyjną)			
sprzedaż lokalna		sprzedaż nielokalna	
0,56		0,83	
współpracujące	niewspółpracujące	współpracujące	niewspółpracujące
1	0,11	0,89	0,67

Źródło: opracowanie własne na podstawie badań.

W badaniu warunkowego prawdopodobieństwa innowacyjności i ponoszenia nakładów na innowacje uwzględniono zasięg lokalny oraz ponadlokalny. W celu

weryfikacji wpływu współpracy na aktywność innowacyjną pełczyckich przedsiębiorstw wzięto pod uwagę ich kooperację z podmiotami współpracy sektorowej, tj. dostawcami, odbiorcami i konkurentami, z przedsiębiorstwami w obrębie grupy kapitałowej oraz podmiotami współpracy instytucjonalnej, tj. PAN, szkołami wyższymi oraz krajowymi i zagranicznymi jednostkami B+R.

Jak wykazały wyniki zaprezentowane powyżej, przedsiębiorstwa należące do badanej próby z ponadlokalnym zasięgiem sprzedaży są bardziej skłonne zarówno do podejmowania działalności innowacyjnej, jak i ponoszenia na nią nakładów. Szanse na aktywność innowacyjną są wśród przedsiębiorstw z lokalnym zasięgiem sprzedaży o ponad dwadzieścia punktów procentowych niższe niż wśród tych, które sprzedają swoje towary i usługi na rynku regionalnym lub krajowym. Takie przedsiębiorstwa, chcąc być konkurencyjnymi, podejmują decyzję o wprowadzaniu w swojej działalności zmian, zapewniających im utrzymanie i funkcjonowanie na rynku o szerszym zasięgu. Szanse na bycie innowacyjną firmą wynoszą 60%, gdy przedsiębiorstwa dokonują sprzedaży swoich produktów na lokalnym rynku, a są wyższe o 23 punkty procentowe, gdy firmy dokonują sprzedaży poza lokalnym rynkiem.

Podobnie jest w przypadku ponoszenia nakładów na innowacje: przedsiębiorstwa z szerszym zasięgiem sprzedaży chętniej je ponoszą, a ich szanse są o 27 punktów procentowych wyższe w stosunku do sprzedaży lokalnej.

Szanse na aktywność innowacyjną rosną wraz z podjęciem współpracy innowacyjnej. Wśród przedsiębiorstw z lokalnym zasięgiem sprzedaży, które nie podejmują współpracy innowacyjnej, szanse na stanie się innowacyjnymi są o 56% niższe, a na ponoszenie przez nie nakładów na innowacje aż dziewięciokrotnie niższe.

W przypadku lokalnego zasięgu sprzedaży szanse na ponoszenie przez lokalne podmioty nakładów na innowacje są niemal dziesięciokrotnie wyższe, a na bycie innowacyjnymi dwukrotnie większe, gdy firmy podejmują współpracę innowacyjną. Oznacza to, że przy spełnieniu warunku współpracy, przedsiębiorstwa, sprzedające swoje produkty na rynku lokalnym mają znacznie większe szanse na podjęcie działalności innowacyjnej niż te, które współpracy nie podejmują. Gdy firmy sprzedają swoje produkty na rynku ponadlokalnym, warunek podjęcia współpracy nie różnicuje już w tak dużym stopniu szans na podjęcie działalności innowacyjnej, jak w przypadku lokalnego zasięgu sprzedaży – zarówno w przypadku podejmowania, jak i niepodejmowania współpracy, szanse na aktywność innowacyjną pełczyckich podmiotów gospodarczych są wysokie.

3. Wnioski i zalecenia wynikające z przeprowadzonych badań

W badanej grupie podmiotów przedsiębiorstwa przemysłowe są bardziej, niż handlowe i usługowe, skłonne zarówno do wprowadzania nowych i ulepszonych produktów w swojej działalności, jak i ponoszenia na nie nakładów. Wynika z tego, iż to właśnie przemysł stanowi główny bodziec dla aktywności innowacyjnej przedsiębiorstw zlokalizowanych w badanym regionie. Wychodząc więc z założenia, że wprowadzanie zmian w działalności przedsiębiorstw pozwala im być konkurencyjnymi na rynku, a tym samym umożliwia im pozostanie na rynku, należy uświadamiać szczególnie firmy handlowe i usługowe o korzyściach płynących z wprowadzania zmian w ich działalności.

Można również postulować wspieranie firm przemysłowych w regionie, ponieważ mogą stać się one motorem napędowym również dla tych działających w handlu i usługach. Dlatego też dobrym rozwiązaniem może być stworzenie w gminie korzystnych warunków do zakładania i funkcjonowania przedsiębiorstw przemysłowych przez oferowanie im np. korzystnych umów najmu i dzierżawy terenów i obiektów.

Poziom przychodów badanej grupy przedsiębiorstw różnicuje ich aktywność innowacyjną w zależności od charakteru ich działalności, tj. w zależności od tego, czy zajmują się handlem, usługami, czy produkcją. Wśród przedsiębiorstw przemysłowych szanse na innowacyjność są najwyższe, gdy te osiągają stałe przychody. Z kolei wśród przedsiębiorstw handlowych i usługowych największe szanse na stanie się innowacyjnymi mają te podmioty, których przychody wzrastają. Można wnioskować, że w działalności usługowej i handlowej trudniej jest wprowadzać innowacje, bowiem dopiero poprawa koniunktury stymuluje je do wprowadzania zmian i ponoszenia wydatków na innowacje. Przedsiębiorstwa przemysłowe prawdopodobnie najpierw dążą do stabilizacji przychodów, a dopiero później podejmują decyzję o wprowadzaniu na rynek nowych i ulepszonych produktów, choć nie dotyczy to nakładów na innowacje, które najchętniej ponoszone są w okresie wzrostu przychodów. Być może podyktowane jest to tym, że firmy, podejmując decyzję o poniesieniu wydatków, konfrontują ją z poziomem przychodów – dopiero ich wzrost stanowi odpowiedni bodziec do inwestowania w innowacje.

Wraz z poszerzaniem zasięgu sprzedaży rośnie skłonność badanej grupy przedsiębiorstw zarówno do podejmowania działalności innowacyjnej, jak i ponoszenia

na nią nakładów. Przedsiębiorstwa, które sprzedają swoje produkty poza lokalnym rynkiem, muszą sprostać wielu wyzwaniom, aby być konkurencyjnymi, podejmując więc różne działania, w tym te o charakterze innowacyjnym, co pozytywnie wpływa na zwiększenie poziomu zarówno ich innowacyjności, jak i inwestycji w innowacje.

Przedsiębiorstwa, które oferują swoje produkty poza lokalnym rynkiem sprzedaży z jednej strony ponoszą większe ryzyko związane z działalnością innowacyjną, ale z drugiej – zwiększają swoje szanse na wzrost i rozwój, który stanowi z kolei wypadkową regionalnego wzrostu i rozwoju gospodarczego. Zasięg sprzedaży produktów oferowanych przez pełczyckie przedsiębiorstwa istotnie różnicuje ich poziom innowacyjności i stopień ponoszonych na innowacje nakładów. Oferowanie przez badane firmy produktów na szerszym rynku, zwiększa ich szanse na aktywność innowacyjną. Należy rekomendować wszelkie formy poszukiwania nowych rynków zbytu produktów i usług lokalnych przedsiębiorstw, poszerzając w ten sposób zasięg sprzedaży. W poprzedniej, jak i obecnej perspektywie unijnej, możliwe jest pozyskiwanie środków oraz udział w finansowanych z UE konferencjach, wyjazdach biznesowych, dzięki którym możliwe jest zaprezentowanie własnych produktów czy znalezienie dla nich nowych rynków zbytu.

Podjęcie współpracy innowacyjnej z podmiotami instytucjonalnymi i sektorowymi pobudza aktywność innowacyjną przedsiębiorstw należących do badanej próby, zarówno w kontekście wprowadzania przez nie nowych produktów, jak i ponoszenia nakładów na innowacje. Przedsiębiorstwa z dalszym zasięgiem sprzedaży chętniej podejmują decyzję o współpracy innowacyjnej z innymi podmiotami, dzięki czemu mają możliwość wykorzystania ich doświadczeń, wiedzy czy też rozłożenia ryzyka związanego z wprowadzaniem innowacji.

Przedsiębiorstwa, które częściej i chętniej podejmują współpracę innowacyjną, częściej również wprowadzają na rynek nowe lub ulepszone produkty (Tomaszewski, s. 110–123) oraz chętniej ponoszą nakłady na działania związane z ich wprowadzaniem. Innowacyjne przedsiębiorstwa, podejmując współpracę, wykorzystują dobrodziejstwa, jakie stwarza im funkcjonowanie w modelu otwartej innowacji, co korzystnie wpływa na ich konkurencyjność i innowacyjność (Płonka, Świadek, s. 301–319). Realizacja przedsięwzięć innowacyjnych niesie jednak ze sobą rozmaite trudności – jedną z najistotniejszych są trudności w podejmowaniu współpracy. Wyniki przeprowadzonych w gminie Pełczyce badań wskazują, że ten czynnik nie stanowi głównej bariery dla działalności innowacyjnej. Wynika z tego, że przed-

siębiorstwa zlokalizowane w gminie nie postrzegają trudności w kooperacji jako istotnego ograniczenia dla ich innowacyjności. Taki stan rzeczy może być efektem po pierwsze braku świadomości na temat ogromnego znaczenia kooperacji z innymi podmiotami, po drugie – „krótkowzroczności”, wyrażonej koncentrowaniem się na bieżącej działalności, zamiast poszukiwania okazji do działań innowacyjnych. Podejmowanie działań mogących przyczynić się do nawiązywania współpracy innowacyjnej oraz uświadamianie przedsiębiorców o roli, jaką odgrywa współpraca w procesach innowacyjnych może pozytywnie wpłynąć na innowacyjność regionu.

Podsumowanie

Z przeprowadzonych badań wynika, że najbardziej innowacyjnymi przedsiębiorstwami zlokalizowanymi w gminie Pełczyce są firmy przemysłowe, które cechują się ponadto największym prawdopodobieństwem ponoszenia nakładów na działalność innowacyjną. Istotny wpływ na innowacyjność przedsiębiorstw ma również ich koniunktura, albowiem w podmiotach, w których zaobserwowano wzrost przychodów z działalności odnotowano największą szansę na ponoszenie nakładów na innowacje oraz ich wdrożenie. Decydujące znaczenie ma również zasięg sprzedaży – bardziej innowacyjne są bowiem te firmy, które prowadzą swoją działalność poza rynkiem lokalnym.

Literatura

- Fic, M. (2008). *Wiedza i innowacje w nowej gospodarce*. Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza UZ.
- Janasz, W., Koziół, K. (2007). *Determinanty działalności innowacyjnej przedsiębiorstw*. Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne.
- Gajek, L., Kałuszka, M. (2000). *Wnioskowanie statystyczne. Modele i metody*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowo-Techniczne.
- GUS (2013), *Działalność innowacyjna przedsiębiorstw w latach 2010–2012*. Urząd Statystyczny w Szczecinie, Warszawa.
- Jasiński, A.H. (2006). *Innowacje i transfer techniki w procesie transformacji*. Warszawa: Difin.
- Sobczyk, M. (1995). *Statystyka*. Warszawa: PWN,

- Świadek, A., Płonka, M. (2013). Wpływ współpracy na poziom konkurencyjności i aktywności innowacyjnej przedsiębiorstw. *Uniwersytet Rzeszowski, Katedra Teorii Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych, Zeszyt nr 34: Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy*.
- Świadek, A., Tomaszewski, M. (2011). Współpraca innowacyjna przedsiębiorstw według szkoły instytucjonalnej. *Roczniki Naukowe Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu*, T. 13.
- Tomaszewski, M. (2014). Implementacja nowych technologii a skłonność do współpracy innowacyjnej przedsiębiorstw przemysłowych. W: A. Świadek, J. Wiśniewska (red.) *Innowacje we współczesnej gospodarce*. Szczecin: Naukowe Wydawnictwo IVG.
- Zaliaś, A., Pawełek, B., Wanat, S. (2004). *Prognozowanie ekonomiczne. Teoria. Przykłady. Zadania*. Warszawa: PWN.

DETERMINANTS OF INNOVATIVE ACTIVITY OF ENTERPRISES IN PEŁCZYCE

Abstract

The aim of this study is to identify the determinants of innovative activity of enterprises located in Pełczyce. Observation of innovative activity should give an answer to the question of what factors contribute to the growth of innovative enterprises in Pełczyce. The study used probability of innovation in enterprises and expenditure for the implementation of innovative projects.

Translated by Roman Tylżanowski

Keywords: innovative activities, identification of determinants

Kody JEL: O31, O33

